

Ohje käytössä: HUSLAB preanalytiikka

Toimintaohje: Nenäeritenäyte mikroskopointia varten

HUSLAB preanalytiikan linja

Lyhenne:	Ns-Eos
Piikänimi:	Ns-Eosinofiilit ja neutrofiilit
Tutkimusnumero:	1329

Potilaan esivalmistelu

Hengitystieinfektio vaikuttaa tulokseen n. 2 viikon aikana. Näytettä ei tule ottaa ao. taulukossa mainittujen lääkkeiden käytön aikana.

Lääke	Varoaika
Nenän vasokonstriktorit, esim. ksylometatsoliini (Nasolin, Otrivin) ja oksimetatsoliini (Vics Sinex)	1-2 päivää
Antihistamiinit (pitkäaikainen käyttö, kuukausia kestänyt hoito)	5-7 päivää
Glukokortikoidit (systemisesti tai nenään paikallisesti käytetyt)	n. 1 kk

Välineet

Otsalamppu tai muu riittävä valonlähde

Nenätähystin eli spekula, aikuisten malli tai lasten malli

Kasvosuojain

Nenäliinoja

Nukkapäinen näytteenottotikku tai pumpulitikku metallivarrella

Mattapäinen objektilasi

Näytteenotto

Potilas ohjataan istumaan mahdollisimman mukavasti näytteenottotuoliin. Varmistetaan pään pysyminen tukevasti paikallaan.

Näytteenottotikku voi ärsyttää hyvinkin voimakkaasti joidenkin potilaiden limakalvon hermo-päätteitä, jolloin kyynelrefleksi ja aivastus laukeavat. Tämä on hyvä kertoa potilaalle ja antaa paperinenäliina valmiiksi käteen.

Nuhaista potilasta pyydetään niistämään nenä ennen näytteenottoa. Jos nenän limakalvot ovat kuivat, kostutetaan näytteenottotikku fysiologisella NaCl-liuoksella ennen näytteenottoa.

1. Nenätähystin asetetaan sieraimen kärki ulkoseinään suunnattuna. Sierainta levitetään yläviistoon ulospäin nenätähystimellä ja varmistetaan samalla hyvä katsekontakti otsalampun avulla ala- ja keskikuorikkoon.
2. Näytteenottotikku ohjataan nenätähystimen läpi sieraimen. Näyte otetaan valolähteen valaisemalta alueelta keski- ja alakuorikoilta kevyesti pyyhkien ilman hankausta.

Ohje käytössä: HUSLAB preanalytiikka

3. Näyte sivellään objektilasille ohueksi kerrokseksi näytetikkua yhteen suuntaan pyörittäen. Varo-
taan hankaamista, jotta solut pysyvät ehjinä.
4. Näyte otetaan myös toisesta sieraimesta ja sivellään samalle objektilasille edellisen näytteen vie-
reen.
5. Näyte jätetään kuivumaan. Ilmakuivattu näyte säilyy värjäyskelpoisena viikon ajan ilman, että
solujen morfologia kärsii liiallisen kuivumisen vuoksi.
6. Näytteenoton jälkeen poistetaan nenätähystin terät hieman avoimina, näin vältetään nipistä-
mästä ihokarvoista.

Näytteen lähettäminen

Näyte toimitetaan värjäämättömänä valmisteena HUSLAB-talon automaatiolaboratorioon (Aller-
giatyöpiste), jossa tehdään nenän limakalvon solujen erittelylaskenta keskitetysti.

Muutoshistoria

Versio (Pvm)	Tärkeimmät muutokset
19.2.2020	Toimintaohje luotu edellisen ohjeen pohjalta uudelle dokumenttipohjalle.